

Beroepsziekten voorkomen in de praktijk

Een grote uitdaging voor arboprofessionals is hoe opgedane kennis toe te passen. Want de aanpak van een praktijkprobleem leren ze pas ná de opleiding. Van zichzelf, als goede begeleiding ontbreekt. Voor preventiemedewerkers geldt een vergelijkbaar probleem: hoe beoordelen zij of een arbospecialist zijn werk goed doet?

Voor beide groepen is er nu een erg zinvol boek uitgekomen, met als titel 'Beroepsziekten voorkomen'. Daarin staan 56 praktijkverhalen over een arbo-probleem: hoe dat is aangepakt vanaf de vraag van de opdrachtgever tot en met de oplossing van het probleem. Het zijn concrete verhalen, prettig beknopt opgeschreven. En ze gaan over veel verschillende onderwerpen: chemische, biologische en fysieke factoren en fysieke belasting. Dat de praktijk voorop staat in dit boek, blijkt ook uit het feit dat de vakkennis heel beknopt in bijlagen staat. Daarmee is het een uniek boek. Voor een arbofunctionaris met een praktijkprobleem kan het heel zinvol zijn eerst na te gaan of in dit boek een probleem staat dat met een vergelijkbare aanpak is op te lossen. Maar de praktijkcases uit dit boek kunnen ook studenten helpen om hun kennis toe te passen.

Opbouw

Elk praktijkverhaal hanteert eenzelfde opbouw: de vraag/aanleiding, een beschrijving van de situatie, het onderzoek, de uitkomsten van het onderzoek en tot slot de geadviseerde maatregelen. Iedere casus sluit af met een reflectie op de gekozen aanpak, valkuilen en resultaten.

Deze lijst laat meteen een beperking zien van een deel van de verhalen: soms stopt het verhaal bij het advies. Dat is jammer, omdat je als lezer zo graag wilt weten of het advies echt goed heeft uitgedaan in de praktijk. Aan de andere kant is dat vaak wel de realiteit voor veel adviseurs: nadat ze hun advies hebben gegeven, beschouwt de opdrachtgever hun werk als gedaan (lees: wil ze niet verder betalen).

Succesverhalen

Een andere beperking van het boek is dat er vooral succesverhalen in staan. Terwijl het juist ook leerzaam is om te horen van projecten waar meer mis ging, om daarmee typische valkuilen te leren herkennen. Bijvoorbeeld dat de opdrachtgever een andere verwachting van het project had ("na afloop weet ik precies wat ik doen moet") dan de adviseur ("logischerwijs is er slechts globaal advies mogelijk na zo'n onderzoek"). Of dat de maatregelen duidelijk minder effect opleveren dan van tevoren was ingeschat.

Wat ook vrijwel niet aan bod komt, is hoe de opdrachtgever de opdracht voor het onderzoek heeft gegeven en hoe de acceptatie van de bevindingen en adviezen was. Veelal ontbreekt ook informatie over de haalbaarheid van de maatregelen, dus inclusief de kosten en het te verwachten resultaat.

Verrijking

Ondanks de kritische kanttekeningen is dit boek naar mijn oordeel een belangrijke verrijking van de reeds beschikbare uitgaven op arbo-gebied. En verdient het boek zeker een vervolg: door bij een volgende druk nog meer praktijkverhalen toe te voegen, bij voorkeur aangevuld met de aspecten die ik hierboven heb aangegeven. Dat zou zomaar kunnen leiden tot meerdere boeken, bijvoorbeeld uitgesplitst naar de soort praktijk (productie, kantoor, enzovoort) of naar het soort probleem (arbeidshygiëne, lichamelijke belasting, enzovoort). Dit boek verdient zeker ook een vervolg op andere arbo-terreinen, met name op dat van de veiligheid, ergonomie en arbeids- en organisatiekunde. En op aanpalende gebieden, zoals verbetering van de productiviteit. Want wie wil er nu niet graag leren van de praktijkervaringen van anderen?

Paul Beumer, arbeidshygiënist en veiligheidskundige bij Arbo Unie.

Beroepsziekten voorkomen. De sluipmoordenaars aangepakt.
Redactie: D.G.A. Oosthuizen, Dr. W.J.T. van Alphen en drs. A.J. van der Meer-de Pater. Vakmedianet, ISBN 9789462531272015.

